

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Северная Осетия- Алания

АНОО «Институт цивилизации» г.Владикавказ

РАССМОТРЕН

Методическим

Объединением

учителей

 Рамонова Ф.Г.

Протокол №1

от «29» 08 2024г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель

Директора по УР

Бизюкина Т.А.

«30» 08 2024 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Касаева Э.Е.

Приказ №21/1 от

«30» 08 2024 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык (осетинский)»

для обучающихся 10 классов

Составитель: Гюева З.А.

учитель осетинского языка

Владикавказ, 2024 год

Пояснительная записка к рабочей программе для 10 класса

Данная рабочая программа разработана на основе Программы по осетинскому языку (как второму) для общеобразовательных учреждений РСО-Алания; – Владикавказ: ИПО СОИГСИ, 2009 и в соответствии с государственным стандартом основного общего образования (утвержд. Приказом №1089 Минобразования и науки РФ от 05.03 2004 года)

Научные редакторы:

З.В. Корнаева (1–4 класс), А.Ф. Кудзоева (5–11 класс)

Авторы:

З.В. Корнаева, И.М. Джибилова, Р.А. Битарова, М.А. Калаева,
Г.Х. Джиеова, З.Б. Дзодзикова, М.В. Бибаева, А.Ф. Кудзоева,
Е.М. Боллоева, С.Ю. Цаллагова

Содержание программы:

Количество часов в год68

Количество часов в неделю.....2

Учебный план согласуется с программой и учебником.

В соответствии с государственным образовательным стандартом программа направлена на достижение следующих целей:

Цели:

- Развитие иноязычной коммуникативной компетенции в совокупности ее составляющих – речевой, языковой, учебно-познавательной:
 - **речевая компетенция** – развитие коммуникативных умений в четырех основных видах речевой деятельности (говорении, аудировании, чтении, письме)
 - **языковая компетенция** - овладение новыми языковыми средствами в соответствии с темами, сферами и ситуациями общения, отобранными для основной школы

- **учебно-познавательная компетенция** – дальнейшее развитие общих и специальных учебных умений; ознакомление с доступными учащимся способами и приемами самостоятельного изучения языков и культур.

- Развитие воспитания понимания школьников важности изучения национального языка в современном мире и потребности пользоваться им как средством общения, познания.

Задачи:

- Развитие роли речевой инициативы учащихся при увеличении объема парной и групповой работы;
- В области чтения и аудирования – развитие механизмов идентификации и дифференциации, а также прогнозирования, выделения смысловых вех, определения темы и основной идеи текста;
- Формирование умения работать с двуязычным и толковым словарями;
- Формирование орфографических навыков и развитие умений связной письменной речи в жанрах, свойственных письменной речи подростков данного возраста.

Предметные умения, навыки и способы деятельности, которыми должны овладеть обучающиеся в течение учебного года

Коммуникативная компетенция

Говорение. Диалогическая речь

Начать диалог по заданной теме. Составить диалог, пользуясь данными репликами. Участвовать в диалоге с 2–4 собеседниками. Использовать в диалоге эмоционально-оценочные слова и выражения. Прервать собеседника. Поменять тему беседы. Давать краткие и развернутые ответы на вопросы.

Говорение. Монологическая речь

Выражать свое отношение к чему-либо. Уточнять что-либо. Делать заключение, выводы. Выражать согласие/несогласие. Использовать выразительно-оценочные слова и выражения. Преобразовать диалог в монолог.

Аудирование

Сравнить содержание двух тестов. Правильно расставить предложения друг за другом. Запомнить материал текста (числа, собственные имена, топонима и др.). Оценить текст по степени новизны содержания. Составить краткий и развернутый план текста. Охарактеризовать действующих лиц текста. Определить вид текста: описание,

сообщение, повествование, рассуждение.

Письмо

Рецензия на текст. Интервью. Тезисы. Аннотация. Автобиография. Заполнение анкеты. Заметка в газету. Письмо другу. Изложение.

Чтение

Читать небольшие по объему художественные произведения, газетные и журнальные материалы с пониманием основного содержания. Пересказывать содержание программных текстов. Задавать вопросы к содержанию текста и отвечать на вопросы. Делить текст на части, составлять план. Читать со словарем тексты с незнакомыми словами.

Речевой этикет

Культура поведения: вечные понятия «традиция», «честь», «достоинство», «совесть»; взаимоотношения старших и младших; требования этикета; этикетные формулы в различных ситуациях.

Основные требования к знаниям и умениям учащихся к концу учебного года

Говорение. Диалогическая речь

Учащиеся должны уметь: строить диалог в определенных речевых ситуациях; участвовать в полилоге (8–10 реплик).

Говорение. Монологическая речь

Учащиеся должны уметь: составлять монолог по программным темам; составлять текст по заданной теме (10–12 предложений) и пересказывать его.

Аудирование

Учащиеся должны уметь: понимать содержание звучащего в течение 3 минут текста; после двукратного прослушивания отвечать на вопросы по тексту; пересказывать содержание текста; находить в тексте нужную информацию.

Письмо

Учащиеся должны уметь: писать короткое сочинение, письмо, тезисы текста, краткую аннотацию, автобиографию; заполнять анкету.

Чтение

Учащиеся должны уметь: читать прозаические тексты с пониманием основного содержания; определять тему и идею текста; давать характеристику действующим лицам; передавать содержание текста несколькими предложениями; читать 110–120 слов в минуту.

Краткая характеристика курса «Осетинский язык» (для учащихся, изучающих осетинский язык как второй)

Автор учебника "Осетинский язык" для 10 класса Цаллагова С.Ю. ставила своей целью комплексное решение задач, стоящих перед предметом "Осетинский язык", а именно формирование коммуникативной компетенции учащихся, понимаемой как их способность и готовность общаться на осетинском языке в пределах, определенных стандартом и примерной программой по осетинскому языку.

Эта цель подразумевает:

-развитие коммуникативных умений учащихся в говорении, чтении, понимании на слух и письме на осетинском языке;

-развитие и образование учащихся средствами осетинского языка, а именно: а) осознание ими явлений действительности, происходящих в Осетии через знания о культуре, истории и традициях осетинского народа;

б) осознание роли родного языка и родной культуры в сравнении с культурой других народов;

в) понимание важности изучения осетинского языка как средства достижения взаимопонимания между людьми, живущими в Осетии;

г) развитие познавательных способностей учащихся, их интереса к учению.

Курс строится в русле задач развития и воспитания коммуникативной культуры школьников, расширения и обогащения их коммуникативного и жизненного опыта в новом контексте общения, расширения кругозора учащихся. Авторы старались придать курсу современное звучание, ориентированное на взаимопонимание, терпимость к различиям между людьми, совместное решение важных общечеловеческих проблем, сотрудничество и взаимодействие, в том числе и средствами осетинского языка.

В учебниках данной серии реализуется деятельностный, коммуникативный подход к обучению осетинскому языку.

Программæмæ гæсгæ – 68 сах.

Æвзаджы компетенци

Орфографи. Рацыд æрмæг фæлхат кæнын. Мивдисджыты ивгъуыд афоны растфыссынад. Дзырдтæ дывæргонд дамгъæтимæ. Æрбайсгæ дзырдты растфыссынад.

Фонетикæ. Ритмикæ, интонаци

Лексикæ.

Лексикологи. Стилистикон синонимтæ. Фразеологизмтæ *цæстмæ дарын, цæст нал исын, арф фæд ныууадзын, фарс хæцын, сагъæссаг фæуын, зæрдæмæ цæуын, дзыхыл хæцын*. Этикетон формулæтæ *дæ хорзæхæй, бахатыр кæн (кæнут), бафæрсын аипп ма уæд, хорз бонтæ уыл (дыл) кæнæд*. Бирæнысанон дзырдтæ. Сининимтæ, Антонимтæ. Æрбайсгæ дзырдтæ.

Дзырдарæзт. Ивгъуыд афоны мивдисджыты растфыссынад. Фæрсдзырдтæ аразын фæсæфтуан –ау –ы руаджы. Фæрсдзырдтæ æмæ миногмитæ аразын. Фæсæвæрдтæ *йеддæмæ, фæстæмæ, хуызæн, фарсмæ, раз, руаджы, тыххæй, фæрцы*

Грамматикæ. Морфологи. Хайыгтæ *дæр, иу, хъуамæ*. Вазыгджын мивдисджыты арæзт (зард кæнын, бадт кæнын, заргæ кæнын, бадгæ кæнын). .. Номдар, тасындзæг. Номивæг. Миногон. Мивдисæг.

Грамматикæ. Синтаксис . Хъуыдыйады æмхуызон уæнгтæ иугæнæг дзырдтимæ, дихон бæттæгтимæ. Домгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ бæттæгтæ æмæ бæттæг дзырдтимæ *кæд, куы, цас, цæйбæрц*. Иувæрсыг хъуыдыйæдтæ.

ДЗУРГÆ НЫХАСЫ РÆЗТ

Диалогон ныхас. Скъоладзаутæ хъуамæ зоной: диалог аразын лæвæрд темæмæ гæсгæ; хуымæтæг беседайы архайын; пайда кæнын этикетон формæтæй.

Монологон ныхас. Скъоладзаутæ хъуамæ зоной: монолог аразын рацыд æрмæгмæ гæсгæ; диалогон ныхасæй монологон ныхас аразын; хи хъуыдытæ дзурын.

Аудировани. Скъоладзаутæ хъуамæ зоной: æмбарын 2-3 минуты дæргъы цы текстмæ хъуыстой, уый хъуыды;

Фыссынад. Скъоладзаутæ хъуамæ зоной: фыссын дзырдтуатон диктант 30 дзырдæй; цыбыр аннотации; дзырды хæйттæ æвзарын; ног дзырдты формæтæ аразын; цыбыр нывæцæн.

Кæсынад. Скъоладзаутæ хъуамæ зоной: кæсын æмæ æмбарын адаптацигонд цыбыр прозаикон тексттæ; минутмæ хъуамæ кæсой 120 дзырды минутмæ.

Æнæниздзинадхъахъхъæнæн технологитæ.

Хъуамæ ахуыргæнæг йæ цæст дара скъоладзау хи куыд дары, уымæ. Кæд æмæ:

Арæх аивазы йæ уæнгтæ

Йæ ком ивазы

Йæ цæстытæ сæхгæны

Цæстæнгас æнæзмæлгæйæ баззайы

Чингуытæ дзæгъæл равæр-бавæр кæны

Æнæраст дзуæппытæ фæфылдæр сты

Не мбары фарстатæ,

Уæд йæ урочы пъланы сæйраг этаптæ аивы. Куыд зонæм, афтæмæй æппæтæй продуктивондæр уроктыл нымæд цæуынц 2-4 урокмæ. Фæлæ зонæм уый дæр, æмæ æнæ 1-аг, 6-æм урокæй нæй кусæн.

Ахуыргæнæг хъуамæ йæ куыст дæр афтæ араза, цæмæй фылдæр пайда цæуа продуктивон этаптæй.

«Урок-бæрæгбон» æххуыс у сывæллæтты æнæниздзинад хъахъхъæнынаен. Ацы урочыты алы скъоладзау дæр архайы урочы алыхуызон этапты: куы вæййы артист, куы нывгæнæг, куы техникон кусæг...

Æнæниздзинад хъахъхъæнынаен стыр ахъаз сты валеологон аспектæй пайда кæнын урочыты.

Практикон хæслæвæрдтæ дæр æххуыс сты æнæниздзинад хъахъхъæнынаен, уыдоны руаджы хуыздæр кусын райдайынц къухтæ, æнгуылдзтæ

Скъоладзауы æнæниздзинадаен зиан хæссынц стыр хæслæвæрдтæ. Арæхдæр скъоладзау иу цалдæр хæдзармæ куысты куы нæ скæны, æм цымыдисдзинад нал вæййы «куыстмæ».

Цалдæр хуызы хæдзармæ куыстытæ дæттын. Скъоладзау хъуамæ йæхæдæг равзара хæдзармæ куыст йæ зонындзинæдтæм гæсгæ.

Кабинеты гигиенæмæ домæнтæ: сыгъдæгдзинад, температурæ æмæ уæлдæфы сыгъдæгдзинад, фæйнæг æмæ кълас раст рухсгонд цæуынц, æви нæ.

Куысты хуызтæ. Оптималон вариантыл нымæд цæуы: урочы дæргъы 4-7 куысты хуызы куы аивой кæрæдзи (уыдонмæ хауынц скъоладзауты бафарст,фыссынад, кæсынад, хъусынад, цæстуынгæ æрмæгимæ архайын, практикон куысты хуызтæ...)

Куысты хуызтæ кæрæдзихъуамæ ивой 7-10 минуты фæстæ.

Къæлиндарон-тематикон план 10-æм къласы уырыссаг къордæн

№	Урочы темæ	сахæттæ	нымæц	нысан	Дзырдуат	Ныхасы рæзтыл куыст	Икт, цæстуынгæ æрмæг	Урочы хуыз
	Историйы сыфтæ фæлдахгæйæ							
1.	Историйы сыфтæ фæлдахгæйæ. Ивгъуыд заман у фидæнмæ дæгъæл. (Клод Гельвеций ,францаг философ)	1		1.Ног лексикаейыл бакусун. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Рагфыдæлтæ, мысан, æфсад, æрттигъ, арвитын, хæстонтæ,æрæмбырд кодта, зындгонд, цъymarайы, арвыста	1.растдзурынадыл куыст. 2.хъ-тæ аразын. 3.номдартыл куыст.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
2.	Т.: «Скифты лæвæрттæ Дарийæн» Ивгъуыд заман у фидæнмæ дæгъæл. (Клод Гельвеций ,францаг философ)	1		1.Ног лексикаейыл бакусун. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Рагфыдæлтæ, мысан, æфсад, æрттигъ, арвитын, хæстонтæ,æрæмбырд кодта, зындгонд, цъymarайы, арвыста	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
3.	Т.: «Бæлас йæ уидагæй фидæуы». Мæздæджы историæ Ивгъуыд заман у фидæнмæ дæгъæл	1		1.æрмæг бацамоньн. 2.Ног лексикаейыл бакусун. 3.Текстыл бакусун.	Дыгуруонау, хæзнадон, знон изæрай, æппæтæй æдасдæр, наутæ, лæууынд, иудзинад, æгъдау, æфсарм, фылбылыз.	1.дзырдтæ тæлмац кæнын. 2.фарстатæн дзуап дæттын текстæй.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
4.	Т.: «Бæлас йæ уидагæй фидæуы». Мæздæджы историæ .	1		1.æрмæг бацамоньн. 2.Ног лексикаейыл бакусун. 3.Текстыл бакусун.	дзуап ничи радта, уазæгуаты, ащыд, диссæгтæ, курдиатджын, сыхæгтæ, хъæлæба,ныццагъдын, цæрын.	1.текст аив кæсын. 2.дзырdb-ыл бакусун. 3.номдартыл куыст.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
5.	Т.: «Амагæ». Бæлас йæ уидæгтæй фидар у, адæймаг та – йæ фыдæлты кадæй (<i>Ирон æмбисонд</i>)	1		1.Ног лексикаейыл бакусун. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Паддзах, зонджын, æмбæрста, бердзейнаг, базарад кодтой, æфсæйнаг,æрбабырстой, нæ байхъуыстой, акодта, цыбыр рæстæгмæ, зонджын, рагзаманты	1.текст тæлмац кæнын. 2.номдар. хауæнтæ сб. кæнын. 3.фарстатæ аразын текстмæ.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
6.	Т.: « Стыр Зæлдаг фæндаг» «Истори нæ ахуыр кæны, цавæр рæдыдтытæ ма скæндзыстæм фидæны, ууыл. (<i>Лоуренс Питер</i>)	1		1.æрмæг бацамоньн. 2.Ног лексикаейыл бакусун. 3.Текстыл бакусун.	Зæлдаг фæндаг, астæуккаг æнусты, тызджын , хъæздыг, дисы бацыдысты, сахартæ, хорджын, быдыртæ, æнæкæрон, дзугтæ, дæснътæ, араэтой, хæцæнгæртæ, дурынтæ.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	Карточкæтæ, таблицæтæ	Урок-бафарст
7.	Т.: «Стыр Зæлдаг фæндаг» «Истори нæ ахуыр кæны, цавæр	1		1.Ног лексикаейыл бакусун. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	уафтой хъуымæттæ, паддзахадимæ, ахадынздинад, балтæ, ггауызтæ, базаргæнджытæ,	1.ног дзыртимæ дзырdb. æмæ хъ-тæ аразын. 2.текст тæлмац кæнын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок

	радыдгытæ ма скæндзыстæм фидæны, ууыл» <i>Лоуренс Питер</i>				сылгоймаджы фæлынæнтæ, мыдадз, мигæнæнтæ, сæнтæ, мыд, сæрак, сапон, цæрмттæ, æфцæджытæ, райрæзтытты.			
8.	Т.: «Истори адæм кæнынц».	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Рагон, нырыккон, бамынаг, лæууынц, байзæддаг, фарн, æхсар, уидаг, бæрцытæ, суадздзæни æвзар, зарæгтæнæг, æрбафтын, къуымбил, царм, æфцæг, ахадындзинад.	1.аив кæсын, 2.растдзурынадыл бакусын	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
9.	Т.: «Ирыстони зындгонд адæм». «Истори адæм кæнынц».	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Паддзахы заман, къорд, æфсæддон, хъомылгæнинагтæ, зæрдæргæвд, архайдта, хъазæхъы дивизии, æнæхъæн корпус, æрыгон,сызгъæрин хæцæнгарз.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
10.	Т.: «Хъобайнаг культура». «Истори адæм кæнынц».	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Стыр паддзахад, цæсгæмттæ, цæстгас, ахорæнтæ, ныфсджын, зæхх, рагон, хъæбатыр, фыранк, хæцынц, ирд, æхсардзинад, хъахъхъæнын. Хабар æрцыдис, Хъобаны, иуахæмы, ныууагъта, бынæттон цæрæг, æрæмбырд кодта, дзауматæ, фæиргæста.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
11.	Т.: « Мæ зæрдæ ис хохы». Роберт Бернс <i>Æрдз чи уарзы, уый уарзы йæ райгуырæн бæстæ. (Михаил Пришвин, уырыссаг фыссæг)</i>	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Мæ сонг зæрдæ, фæцæйсуры саг, фынтæ, сычбитæ, зым, цъитиджын рагътæ.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
12.	«Æрдз» - нæ хъæздыгдзинад». <i>Æрдз чи уарзы, уый уарзы йæ райгуырæн бæстæ. (Михаил Пришвин, уырыссаг фыссæг)</i>	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Ахсдзиаг, æхсæнад, бæрсæгастæу, зым, иртасын, къуырмагарк, мæцкъуы, рагъ (рагътæ), саунамыг, скуынст кæнын, скуынаг уæвын, сычъи, фембæлæн ис, фæдзæхст бынæттæ, фахс, хæдзарæд.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
13.	«Æрдз» - нæ хъæздыгдзинад». <i>«Æрдз чи уарзы, уый</i>	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын.	Æрбынат кодта, лæвæрттæ, зынаргъ, æхсæнад, фæзбыдыры	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок

	<i>уарзы йæ райгуырдæн бæстæ».</i> <i>Михаил Пришвин,</i> <i>уырыссаг фыссæг</i>			3.Текстыл бакусын.	зайæгойтæ, дзæбидыр, падзахадон æмарæнмæ, ахсджиаг.арæт æрцыдис.			
14.	« Адæймагæн йæ цæст хуамæ фена æрдзы рæсугъддинад».Иоганн Гёте. <i>Æрдз чи уарзы, уый уарзы йæ райгуырдæн бæстæ.</i> <i>(Михаил Пришвин,</i> <i>уырыссаг фыссæг)</i>	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Хæс, дагестайнаг дзæбидыр,фæстаг рæстæг, фæхстæ, рæгътæ, бæзджын, бахъахъхъанын, æппæлы, ахсджиаг, уыгæрдæнтæ,денджызы æмвæзад, сырды нымæц.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Урок-бафарст
15.	« Хуыцауы зæхх»». Адæймагæн хуамæ йæ цæст фена æрдзы рæсугъддинад. (Иоганн Вольфганг Гете, немьцаг поэт, философ)	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Рагон, таурагъ, арæзта, сфæлдыста, Кавказы бæрагастæу, фæбыдыртæ, ихджын, цытитæ, æрбынат кодта, уынаæрджын, цæугæдæттæ, донæй æфсадынц, тæгæр, бæрз, тулдз, сывылдз, сусхъæд, манæргъы, дзедыр, цым, уагъылы, хъæддаг дыргътæ.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
16.	«Льюис Кэроллы «Алисæ диссæгты Бæстæйы»». Экологийон фарстатæ «Бахъахъхъанæм æрдз!» Адæймагæн хуамæ йæ цæст фена æрдзы рæсугъддинад. (Иоганн Вольфганг Гете, немьцаг поэт, философ)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Æппарæнтæ, æнархуыдыддинад, фæстаг, знон, нарæг, ссарын, цайцымджытæ, ивдзинадтæ, хъæддаг царæгойтæ.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Ног æрмæг амоньны урок
17.	«Льюис Кэроллы «Алисæ диссæгты Бæстæйы»». Экологийон фарстатæ Адæймагæн хуамæ йæ цæст фена æрдзы рæсугъддинад. (Иоганн Вольфганг Гете, немьцаг поэт, философ)	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Сырх Чиныг, фæзуат,æрдзон фæдзæхст бынаттæ, калындонмæ, къабæзтæ, чызитæ, сыгъдæгтанæн фарæзтæ, тæрхоны лаг, кæрæдзинмæ , æгом баст сты, сагтæ, хъæддаг галтæ, ивдзинадтæ, сæйрагдæр куыстуæттæ, æппæтæй фылдæр.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Рацыд æрмæг фæлхат кæнын

18.	«Фыдæлтæ фарн нæ мæлы».	1		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Фыдæлтæ, фарн., миддуне, ратæлмацгæнæн, æгъдау, бæркад, Хуыцауы арфæ, кад, æфсарм, намыс, , лæгдзинад, хистæр, кæстæр, бирææнусон,байзæддæгт æ,уаргъ,фæхæссы, амонд, дзырæппарæн кæнын.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Ног æрмæг амоньны урок
19.	« Амонд»	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Цардысты, бинонтæ, фидар, кæстæртæ, тыхдзырд, фæд, бафтыдис, зæронд, фыртæ, аздæхт фæстæмæ.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Ног æрмæг амоньны урок
20.	«Бинонтæ хистæрæй фидауынц».	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Æгъдау, æгъгъæд, байзæддаг, байдзаг, æнгомдзинад, дзырдæппарæн, дзырд барын, миддуне, мидæг, тыхдзырд, тыхджын, хылтæ, хуылыдз.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
21.	«Бинонтæ хистæрæй фидауынц».	1		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Цæрын, рынчындоны, бæрзонд, бæзæрхыг,каджытæ, фæлмæн мидбылхудт, дада, æвзæрстой, зæрдамаедзаугæ, хæрзиуджытæ,бæхтыл дугъ, фынджы æгъдаугтæ, цардæг у, ауайынц.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Урок-бафарст
22.	Амонд зæххы ис, æмæ йæ сисын базон. (Æмбисонд)	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Фарн, артдзæст, кад, бæркад, æнхæлцау, уад, уæздандзинад, рæдау, цæхх, кæрдзын, уазæг, фæдис.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Ног æрмæг амоньны урок
23.	Т.: «Сомы аргъ».	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Мулк, раскъæфын, сагъæс кæнын, фæллад, хи ирхæфсын, хи ныццавын, цæлуарзаг, бонджын, уæззау, сагъæс кæны, сызгъæрин дзаума, фæзылдис, фæлладæй.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст, миногон фæлхат кæнын	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
24.	Бæлас талайæ куы не ртасын кæнай, уæд зæрондæй нал тасы. (Æмбисонд) «Зивæггæнаг фырттæ».	2		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст. Æмбисæндтæ ахуыр кæнын	Мæгуыр кусæг, æнæниз, уындджын, артдзæст, уыдис, магуса, никуы, хиирхæфсæн, фæлладæй, ныккастис, фынаей кæнын, афон, фыдæбон кæнын, сындз, сой, æвзæр.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Ног æрмæг амоньны урок

25.	Æгъдау у царды маъсыг. (Æмбисонд) «Цæмæ бæллы бæлццон». (Джыккайты Шамил)	1		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Тæхуды, адамы æхсæн,æнус, цард, бæллын, бæллынаей, дукани, фарсын, фæндаг, æнусондзинад, рæстаг, афон, рад, аразы, æрбацыйдтæ, уæздан ныхæстæ, арфæтæ.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	Карточкаетæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
26.	Кæстæр хистæры кæм нал зона, уым цард нæй. (Æмбисонд) «Æнæгъдау лæппу»			1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Мæллæджытæарæзт, зеронд, йæ комкоммæ, æрыгон, æрфугытæ, сабыр хъæлæсай, ныфсармытæ ис, лæгстæгæнæгау, къæхтæ, æнаккаг, былтæ, фæырх ис, йæ цæстытæ донь разылдта,фæхъусты, авиппайды, фегуырдис, фæтæнуæхск, рагæпп кодта.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Урок-бафарст
27.	Цард æгъдауæй фидауы. «Дон – кæстæрай» Цгъойты Хазбимæ гæсгæ	1		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Кæддæр, рагфыдæлтæ, къорд, хус, тыгъд,быдыр, бирæ рæстаг, бафæлладысты, сфæлмæцыдысты, иуахамы, фæхæлæф кодтой,æрбалæууыдис, фæфæсмон, фæмæт кодтой, ахæлиу.	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Рацыд æрмæг фæлхат кæнын
28.	Практикон фæлтæрæнтæ	1		1) рацыд лексикаейæ ныхасы мидæг спайда кæнын; 2)монологон ныхасы бындурыл диалогон ныхас саразын; 3) саразын баст текст нывмæ гæсгæ; 4) сфæлхатын грамматикон æрмæг: бæттæгтæ уымæн æмæ; уымæ гæсгæ; 5)ахуыр кæнын скъоладзауты сæ алыварс дунейы рæсугъдзинад уынын.				
29.	Балцы Францы зæрдæмæ. Париж у, æдзух демæ цы бæрæгбон веййы, уый. (Эрнест Хемингуэй,	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Хоньыц, арах, фæзæгъынц, фен, æцаг, сæйраг горæт, адаймаджы, хъæлдзæг, цыфæнды, нывæфтыд маъсыг, уæрах, сæрыстыр, фæныкхуыз,	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок

	америкаг фыссæг) <i>Кæцæй рæвæрдис дзырд «Париж» ?</i>				сакъадæхтæ, æвæджнауы, æмбал най, цаугæдон Сенæ, былгæрæттæ, зындгонд, хъæздыгдæр, чиныгдæттæ, зындгонд.			
30.	Тæхуды, фен Париж æмæ... Париж у, æдзух демæ цы бæрæгбон вæййы, уый. (Эрнест Хемингуэй, америкаг фыссæг)	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Æбахонын, æхгæнын, æрдагзылд, батайын кæнын, галуан, дзæнгæрæг, зелланг, зылангон, рамбулын, уæладзыг, цалцæг кæнын, цыртсурæт Бæрзæнд, рамбылдта, сфæнд кодта, раздæр, æдæппæтæй, сау хæтæл, ныхмæ, мæсыг, сыстадысты, зындгонд, фæстæдæр, цæстæнгас, бауарзтой, æнахуыр, райрæзтис, рагондæр хай, аргъуан, сæвæрдта, былгæрон, ногдзинад, зындзæнис, егъау, рахиз фарс, аргъуаны къултæ, Парижы Мад Майрæмы аргъуан	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
31.	Латинаг квартал.Сорбоннæ. Эйфелы мæсыг. Нотр-Дам-де-Пари Париж у, æдзух демæ цы бæрæгбон вæййы, уый. (Эрнест Хемингуэй, америкаг фыссæг)	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Астæуккаг, цардысты, иууылдæр, лæггадгæнджытæ, дзырдтой, рæстæг, изæрыгæтты, цæрæнбынагтæ, уазал уæттæ, рудзгуытæ, балæвар кодта. Бæрзæнд, рамбылдта, сфæнд кодта, раздæр, æдæппæтæй, сау хæтæл, ныхмæ, мæсыг, сыстадысты, зындгонд, фæстæдæр, цæстæнгас, бауарзтой, æнахуыр, райрæзтис, рагондæр хай, аргъуан, сæвæрдта, былгæрон, ногдзинад,	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
32.	Парижы зæрдæдарæн бынæттæ. «Уарзт» Джыккайты Шамил. Цыфæнды даргъ балцы куы ацæуай, уæддæр дзы фæстæмæ здæхын хъæуы. (Китайаг æмбисонд)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Уæлæ, дæлæ, галуаны дæлæ, дæлæмæ, астауæй дæлæмæ, фæстæ, аргъуаны фæстæ, фалæ, доны фалæ, комкоммæ, мидаг, кæргы мидаг, æфтауы, дидинаг, дыргъдон, сыгъдæг, цæрдзæн, байсыса, цъæх фурд.	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок

33.	Т.: «Лувр». Цыфанды даргъ балцы куы ацауай, уæддæр дзы фæстæмæ здахын хъæуы. (Китайаг æмбисонд)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Рацыдис, æцагдæр, аздадис, арæзт æрцыдис, нывгæнджытæ, уæдай фæстæмæ, æппынаедзух, нæ рæстæджы, хæзнатæ, æмбырдгонд, хæдтæхæг, æхсæвыгон, асламдæр, атахтысты	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
34.	Т.: «Гæздæнты Гайто». Цыфанды даргъ балцы куы ацауай, уæддæр дзы фæстæмæ здахын хъæуы. (Китайаг æмбисонд)	1		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Бирæтæ, фыссæг, фæндаг, æмзæххонтæ, цыртдзæвæнтæ, ирддæрæй, курдиатджын, фылдæр хай, фæстаг хатт, мидис, цастангас, фыдæлты зæхх	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Ног æрмæг амоньны урок
35.	Адаймагдзинад зындæр райсæн у, куысты исты дæсныиад райсынæй. (Жан-Жак Руссо) Диссагæй цы кæныс...	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Æмзæххон, а зæххыл, хъæрмхуыпп, хæрдгæхуыд, æрызгъалын, æрызгъорын, фæкъаддæр, кад кæнын, къæй, зæгъон	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст	Карточкæтæ, таблицæтæ	Урок-бафарст
36.	Практикон фæлтæрæнтæ	1		1) сбæрæг кæнын, скъоладзаутæ рацыд грамматикон æмæ лексикон æрмæг куыд бамбæрстой, уый.				
37.	Т.: «Уæрæсейы ахуырад æмæ наукæ». Дунейы хæзнатæй зоньндзинад у æппæты зынаргъдæр, уымæн æмæ йын нæ фесафæн ис, нæ – адавæн, нæ – скуынаг кæнæн. (Индиаг æмбисонд) (Менделеев Д.И., Попов А.С., Ломоносов М. С., Циолковский К.Э.)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Райгуырдис, зонинагтæ, хъомыл кодта, хуымæтæг, кæсагахæсджы хæдзар, тырныдта, ахуырадмæ, æрбадтис, бындурæвæрæг, зындгонд, артаг, динь семинарийы, хайадмæ, сæвзæрстой, æхсæнад, уæнг, æмырдзинад, æрхъуыдыдзинад, тæнгæд, иртасæг, къабаз, фæраз, фæсарæйнаг, хардз	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Ног æрмæг амоньны урок
38.	Наукæ æмæ ахуырад	1		1.Ног лексикаейыл	Хардз, уæздан, хъæздыг,	1.растдзурынадыл куыст.		Ног æрмæг амоньны

	магуыртан сты хъæздыгдзинад, хъæздгуытæн та – фæлындаен. (Диоген, рагон бердзенаг философ)			бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	цот, ахадындынад, æхцайы фæрæзтæ, æлхæдтой, æххуыис кодтой, наукон зонындынадтæ, парахат кæнын, æнусы райдианы, ныртæккæ, хъомылгæнинагтæ Тæхы, æвдисын, æвдисдæн, рæнхъытæ, айдаен,исчи, фæкæнаем хъыг, рог, ласы	2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		урок
39.	Ахуыр кæнын хъæуы, ахуыргонд цæмай суай, уый тыххæй нæ, фæлæ æрмæст уый тыххæй, æмæ хуыздæр цæрын сахуыр уай. (Лев Толстой, уырыссаг фыссæг) Иван Петрович Павлов. Англисаг студенты лавар	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Тæхы, æвдисын, æвдисдæн, рæнхъытæ, айдаен,исчи, фæкæнаем хъыг, рог, ласы	1.растдурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Ног æрмæг амоньны урок
40.	Гени вæййы æппæтдунеон. Франсуа Вольтер, францаг философ, фыссæг) Альфред Нобель	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Фылдæр хай, айхъуыстис, тыхджындæр, тæссагдæр, арæзт æрцыдис,	1.растдурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Ног æрмæг амоньны урок
41.	Гени вæййы æппæтдунеон. Франсуа Вольтер, францаг философ, фыссæг) Лев Ландау	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Зын ссарæн у, куыста, хайад, ныллæг,фембæлдис, райдыдта, номдзыд, мæнг нымыгъдæй, ахст æрцыдис, фæбадтис, лавæрд æрцыдис, арфæйы ныхæстæ	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
42.	Ахуыр кæнын у удуæлдай фæллой. (Шарль Монтескье, францаг философ) Жорес Алферов	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Бæлæстæ, хуымæллæг, гæлæбу, æрластой Бирæтæ, бадис кæнын, тагъдæр, раздæр, бауарзын кодта, дзæгъæлы, æнæ хæлдæй, кустæйæ, сарæзта	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Урок-бафарст
43.	Ахуыр кæнын у удуæлдай фæллой.	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл	Фылдæр, æнæнхъæлæджы,	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ	Карточкæтæ, таблицæтæ	Урок-бафарст

	(Шарль Монтескье, францаг философ) Николай Вавилов			бакусын. 3.Текстыл бакусын.	тэссонд, хид, боньгтæ, старæг, æрбахæстæг, æрцахстой, зайæгойтæ, наукон æрмæджытæ, фервæзын кодта, бæлцæттæ	хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		
44.	Космонавтикайы бон Планетæ у зонды авдæн, фæлæ æнумæ авдæны царæн нæй. (Константин Циолковский, уырыссаг ахуыргонд, космонавтикайы бындурæвæрæг)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Фыццаг спутник, ауагътой, атахтис, дæргъ, æмбæлццон, арвыстой	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
45.	Куыд уыдис уый... (Ю. Гагарин) Планетæ у зонды авдæн, фæлæ æнумæ авдæны царæн нæй. (Константин Циолковский, уырыссаг ахуыргонд, космонавтикайы бындурæвæрæг)	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Арвитдзысты, цалдæр ныхасы, фехъуыстон, рæстæг, æхситт, банкъардтон, ныззыр-зыр кодта, æнæуæзад, æнахуыр, æрзылдис, фæстæмæ	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Урок-бафарст
46.	Практикон фæлтæрæнтæ	1		1)сбæрæг кæнын, скъоладзаутæ рацыд грамматикон æмæ лексикон æрмæг куыд бамбæрстой, уый.				
47.	Æрдзы аиппæй ницы ис. (Альберт Швейцер, немьцаг философ, дохтыр) Æрдзон диссагтæ. Амазонийы хъæдтæ. Ниагарæйы æхсæрдзæн. Сахарæ. Фудзиямæ.	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Æрдз, фыдынд, тых, бауадзы, уыгæрдæн,уарзондзинады монц, уæлдай нæу, айтындзын, бæллæхтæ, дидинфæлыст, зынгирвæзт, рæуæг(рæуджытæ),таг, фенкъуысын, фенкъуысын. Æрдзон, диссаг, æрмæст, егъаудæр,фурдтимæ, ныгуылæн, скæсæн,æдзæрæг	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хъуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.	презентаци	Ног æрмæг амоньны урок
48.	Æрдзы аиппæй ницы ис. (Альберт	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикайыл	Бæрзонд, хъæджын,айтыгъта,фæз	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	

	Швейцер, немьцаг философ, дохтыр) Цад Байкал (Уарæсе, Сыбыр) Цъайы ком			бакусын. 3.Текстыл бакусын.	уат, ахсы, дон бæззы, бахаста, цаæрагойт æ, аразын райдыдтой, алфамбылай, цъиуты хуызтæ	номдартыл куыст		
49.	Æрдзы æнæхъæугæ ницы ис. (Давид Юм, англисаг философ) «Зымæгон сонет» Кокайты Тотрадз	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Ныхъхъус, æрдз, хæххон, дон, ныссабыр, æдæрсгæ, уынаер, атылд, дур, тæвд, æрлаудзæни	1.ног дзырдтыл бакусын. 2. дзырдтæ æмæ хуыдыйæдтæ аразын. 3.текст аив кæсын, тæлмац кæнын.		Ног æрмæг амоньны урок
50.	Хохыл сæрыстыр макуы су, денджызы дæ ныфс макуы фесаф. (Ирон æмбисонд) Цъитиджын хæхтæ	1		1.Ног лексикаейыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Æнкъусын, цъитиджын, ивдзинæдтæ, фæзуат, уайыг, боныхъæд, цастангас, расайынц, бæллæхтæ, æрдзы хъæбул, æрлаæбыры, ныхъхъæбæр вайынц, змæлгæ чи кæны, фæзæгъынц, æрбынат кодта, æрхаста	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын		Урок-бафарст
51	Практикон фæлтæрæнтæ	1		1)сбæрæг кæнын, скъоладзаутæ рацыд грамматикон æмæ лексикон æрмæг куыд бамбæрстой, уый.				
52.	Уарæсейы паддзахадон арæзт Паддзахады ахсджиагдæр хæс у йæ адæмы сабырдзинад æмæ царды уавæртæ хуыздæр кæнын». (Данте Алигъери)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Ахаст, æвзаргæйæ нæу, ныййарагау, фæрæвдауы, равзæрдис, бахъæуы, æнхъæлмæ кæсын, арц, дауæг, залиаг калм, зылд, иузæрдиондзинад, уарт, хæдивæг, хицаудзинад	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын		Ног æрмæг амоньны урок
53.	Адæмы æнгомдзинад æмæ иудзинадæй домбай у æхсæнад. (Жан Мелье, францаг философ)	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Арц, зылд, сæрдар, хæцын, кувын, сæвзарын, снысан кæны, тæрхонгæнджытæ, сусæг æй хъæлæсгæнгæйæ	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		
54.	Адæмы æнгомдзинад æмæ иудзинадæй домбай у æхсæнад. (Жан Мелье, францаг философ) Уарæсейы	1		1.æрмæг бацамонын. 2.Ног лексикаейыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Райгуыр, фæци, иу рæстæг	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын	презентаци	

	президент							
55.	Бартæ æмæ сæрибардзинад лæвар ничи никамæн кæны, стох кæнын сыл хъæуы. (Николо Макиавелли, итайлаг философ, æхсæнадон кусæг) «Сæрибар» Джыккайты Шамил . Паддзахады нысан – тырыса.	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Хæрзиуæг, кад, быхсæм, дæттыс, нысан, чырыстон дин, егъау, тырыса, дзуар, уæздандзинад,сыгъдæгдз инад, хæстæг, иузæрдиондзинад, рæстдзинад, æнахæлддзинад, уынаффæ, уыдысты	1.растдзурынадыл куыст. 2. хъ-тæ аразын. номдартыл куыст		Ног æрмæг амоньны урок
56.	Размæ чи нæ цæуы, уый фæстæмæ цæуы, уæлахизмæ чи нæ бæллы, уый састы бынаты баззайы. (Фрэнсис Бэкон, англисаг философ) Паддзахадон герб	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Паддзах, пæлæз, нысан, цæргæс, фарон, цæрынц, сæргълаууæг, барæг	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын.		Урок-бафарст
57.	Æхсæнад у æппæты стырдар бинонтæ зæххыл. (Жан Лабрюйер)	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Хорзæх, фарны хъуыддаг, тæрхон, дуне, æвд, æвзарæд, сæхимидæг, галиу, рахиз, къухы, адæмты цыт	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын		
58.	Практикон фæлтæрæнтæ	1		1)сбæрæг кæнын, скъоладзаутæ рацыд грамматикон æмæ лексикон æрмæг куыд бамбæрстой, уый.				
59.	Культурæ дæр адаймаджы хъæуы, хæринаг æй куыд хъæуы, афтæ. (Федор Достоевский, уырыссаг фыссæг) Уæрæсейы культурæ. Литературæ.	1		1.æрмæг бацамоньны. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Æнкъарын, æппæрцæг, бирæвæрсыг, курдиат, сидын, сураг, тæваг, хъæндзинад, цъаммар	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын.	Карточкæтæ, таблицæтæ	Ног æрмæг амоньны урок
60.	Фысджытæ сты размæцыды	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст.	Сфæлдыстад, дунеон,хæзна, бирæвæрсыг,	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ.		

	«салдатга». (Вистор Гюго, францаг фыссæг) А.С. Пушкин			3.Ныхасы рæзтыл куыст.	къабæзтæ,сагъæс кодта, æппæрццæг, æвæрццæг	3.текстмæ фарстатæ аразын		
61.	Фысджытæ сты размæцды «салдатга». (Вистор Гюго, францаг фыссæг) В.В. Маяковский	1		1.æрмæг бацамоньн. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Курдиатджын, мыхуыр, фыста, фæивдзаг кæндзынæ, ногдзинад, фæзындтытæ, аразы	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын		
62.	Фыссæджы хæс у чыныгкæсæджы зæрдæмæ цымыдисæй фæндаг ссарын. (Максим Горький, уырыссаг фыссæг) М.Ю. Лермонтов	1		1.æрмæг бацамоньн. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Наулæлæз, æгæрон, хъæрзы, хъазы, хурзæрин	1.дзырдтæ тæлмац кæнын. 2.фарстатæн дзуапп дæттын текстæй		Урок-бафарст
63.	Фыссæджы хæс у чыныгкæсæджы зæрдæмæ цымыдисæй фæндаг ссарын. (Максим Горький, уырыссаг фыссæг) Н.В. Гоголь, А.П. Чехов, Д. Достоевский	1		1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.	Фæндаг, радзырдтæ, фыссæг, уацмыстæ, æмбырдгонд, ныффыста, сюжет,радзырдта	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын.		Ног æрмæг амоньны урок
64.	Музыкалон олимп. П.И.Чайковский Дамгъæтæ, нымæцтæ, нотæтæ сты адæймаджы царды стыр сгуыхтдзинадтæ. Уыдон адæймагæн феххуыс кодтой дунейы сусæгдзинадтæм дуар байгом кæнынмæ. (Виктор Гюго) Музыкайы дæснытæ	1		1.æрмæг бацамоньн. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.	Чысыл, суинаг, каст фæнис, фыссæг, æнакæрон, хъуыдытæ, фæцæуы, æмбырдгонд, бахаста Сарæзтой, разамонæг, сарæзтой, нымайынц, арæзт уыдысты, сарæзта	1.дзырдтæ тæлмац кæнын. 2.фарстатæн дзуапп дæттын текстæй	презентаци	
65.	Нывгæнæг ныв кæны, цы уыны, уый	1		1.Ног лексикайыл бакусын.	Уарзондæр, фæстæмæ, зонæм, дзырдта, ацахста,	1.тæлмац кæнын. 2.хъ-тæ аразын ног		

	<p>нæ, фæлæ, цы нкъары, уый. (Пабло Пиккассо)</p> <p>Уырыссаг нывкæнынады хæзнатæ. И.И. Шишкин, Б.М. Кустодиев, В.М. Васнецов</p>			<p>2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.</p>	<p>нæзытæ, æнгæс, нымайынц, схонæн ис</p>	<p>дзырдтимæ. 3.текстмæ фарстатæ аразын.</p>		
66.	<p>Нывгæнæг ныв кæны, цы уыны, уый нæ, фæлæ, цы нкъары, уый. (Пабло Пиккассо) Илья Репин</p>	1		<p>1.æрмæг бацамоннын. 2.Ног лексикайыл бакусын. 3.Текстыл бакусын.</p>	<p>Аивадон культура, ахсы, сæрмагонд, дзырдта, æвдыста, æхсæнад, æвдыста, тарстис, риссаг фарстатæ</p>	<p>1. дзырдтæ тæлмац кæнын. 2. фарстатæн дзуапп дæттын текстæй</p>		<p>Ног æрмæг амоннын урок</p>
67.	<p>Нывгæнæг ныв кæны, цы уыны, уый нæ, фæлæ, цы нкъары, уый. (Пабло Пиккассо) Михаил Врубель</p>	1		<p>1.Ног лексикайыл бакусын. 2.Текстыл куыст. 3.Ныхасы рæзтыл куыст.</p>	<p>Бындурæвæрæг, арæзта, нысæнттæ, каст фæцис, фæстæдæр та.</p>	<p>1. дзырдтæ тæлмац кæнын. 2. фарстатæн дзуапп дæттын текстæй</p>	<p>презентаци</p>	
68.	<p>Афадзы кароны фысга куыст.</p>	1						

Перечень рекомендуемых интересных осетинских сайтов.

<http://sevos.ru> Электронная версия газеты "Северная Осетия"

<http://www.ugo-osetia.ru> "Южная Осетия" - общественно-политическая газета Республики Южная Осетия.

<http://www.darial-online.ru/> Электронная версия журнала "Дарьял". Все номера. Интересная библиотека

<http://fidiuag.osetia.su/> Журнал "Фидиуаг" на осетинском языке.

<http://osinform.ru/> Сайт ИА ОСинформ Государственной телерадиокомпанией «Ир» Республики Южная Осетия. Оперативное предоставление объективной информации, по Южной и Северной частям Осетии.

<http://zilahar.narod.ru/> РЦИ-Аланийы адамон газет "Рæстдзинад"-ы фæсивæдон æмæ спортивон рауагъды электрон хуыз .Электронная версия молодежно-спортивного выпуска народной газеты РСО-Алания "Рæстдзинад"

<http://www.iriston.com/> Проект патриотов Осетии. Много интересной информации.

<http://www.osradio.ru/> Интереснейший и очень полезный проект юго-осетинских энтузиастов. Возможность смотреть осетинские фильмы, спектакли видеоклипы и слушать осетинское радио.

<http://www.irontv.ru/> На сайте можно посмотреть или скачать итоговый выпуск новостей телекомпании "АЛАНИЯ" за текущий день.

<http://www.dukani.ru/> Интернет-магазин. Возможность купить интересные книги, аудио- и видео записи осетинских музыкантов, работы художников и многое другое.

<http://lingvo.osetia.ru/> Очень интересный, насыщенный и полезный сайт для изучающих осетинский язык самостоятельно. Проект старшего преподавателя Санкт-Петербургского Государственного университета, уроженца Владикавказа, Вячеслава Иванова.

<http://allingvo.ru/> Сайт Юрия Дряева для изучающих осетинский язык. Осетинско-русский и русско-осетинский словари для программы Lingvo. Тексты для чтения со словарем. Коллекция осетинских песен с текстами.

<http://abetae.ru/> JAVA -дзырдуат. Закачай в свой телефон осетинско-русский словарь. БЕСПЛАТНО

<http://iratta.com> Очень интересный и содержательный сайт. Осетия - Алания. Аланы. Владикавказ.

<http://www.nataabaeva.com> Для любителей живописи. Интересный сайт молодой художницы Натальи Абаевой

<http://alanvakfi.org.tr/index.asp> Сайт турецких осетин (информация дается на турецком языке).

<http://www.region15.ru/> Новости, разнообразная информация, музыка.

<http://osetiny.ru/> Разнообразная информация об осетинском интернете и полезные ссылки.

<http://www.osagrotour.ru/> Информация для любителей сельского и горного туризма.

<http://baragbonta.ru> Об осетинских праздниках на родном языке.

<http://oldvladikavkaz.ru/> Сайт "Старый Владикавказ"

<http://abe87.narod.ru/> Осетинские песни и мелодии.

<http://fond-hadonova.ru> "Яблоко Нартов". Благотворительный фонд профессора З.М. Хадонова

<http://www.mol-sport.ru/> Интересный сайт министерства по делам молодежи, физкультуры и спорта Республики Северная Осетия-Алания

<http://tabol.nm.ru/> Сайт Сергея Таболова об осетинском народе.

<http://www.osetins.com/> Проект "Осетия и осетины" Батраза Хугаева

<http://titus.uni-frankfurt.de/texte/etcs/iran/niran/oss/nart/nart.htm> Нартские сказания на иронском и дигорском, с возможностью чтения при помощи латинского алфавита.

<http://xurzarin.ru> Юго-Осетинская общественно-политическая газета "Хурзарин"

<http://www.iriston.ru> Сайт осетинской диаспоры.

<http://ossetia.ru/> Новости Северной и Южной Осетии. Другая разнообразная информация.

<http://osetia.tv> Видео об Осетии: последние новости, различные передачи, фильмы, интервью, спортивные события.

<http://www.yoo.ru/> Молодежь Осетии

<http://genocide-in-ossetia.com/> Материалы о геноциде народа Южной Осетии и событиях августа 2008 года.

<http://www.fondnasledie.narod.ru/> Фонд сохранения и популяризации нартского эпоса и других источников культурного наследия осетинского народа.

<http://aors.narod.ru/> История и культура Осетии

<http://cominf.org/> Сайт Государственного комитета по информации и печати Республики Южная Осетия

<http://artarv.iriston.com/> Арт-проект Вадима Пухаева о искусстве Осетии

<http://www.osetia.ru/~toma/> История, культура и традиции осетин. Проект Тома Кулаевой.

<http://www.anaharsis.ru/> История, культура, искусство, религия. Проект Валерия Цагараева.

<http://www.travelvlad.com/> Интересный и красочно оформленный сайт для любителей путешествий на Юг и горного туризма.

Уæлæмхасæн ахуыргæнæн æрмæг:

Дзодзикова З.Б. Осетинский язык (Учебное пособие для невладеющих).- Владикавказ, издательство СОГУ, 2002

Таказов Ф.М. Самоучитель осетинского языка (часть 1,2). - Владикавказ, «Мон», 2004

Цгоев Х.Ф. Осетинская притча. -Владикавказ, «Рухс», 1997

Нарты кадджытæ. Дзæуджыхъæу, 2001

Ирон таурæгтæ. Аргъæуттæ. Дзæуджыхъæу, 1990